

Vállalkozásfejlesztés mesterszak
Komplex záróvizsga tételek, 2023.

1. A kisvállalkozások makrogazdasági jelentősége. A kis- és középvállalkozások fejlesztése, mint közgazdasági probléma. Új intézményi közgazdaságtan. A tranzakciós költség és a pénzügyi közvetítés összefüggései a méretgazdaságossággal. Multiplikátor és szinergia hatások.
2. A kis- és középvállalkozás-fejlesztési politika meghatározása, elemei, helye a gazdaságpolitikában. Piachelyettesítő és piacfejlesztő modellek. A vállalkozásfejlesztés nem pénzügyi eszközei. Mikroszintű üzletfejlesztési szolgáltatások.
3. A kis- és középvállalkozás-fejlesztés pénzügyi eszközei. Az állam szabályozási és finanszírozói szerepe. Külső finanszírozási eszközök. A mikrohitelzés és a tőzsdén kívüli tőkebefektetések.
4. Projektfinanszírozás fejlődése. Projektfinanszírozás és a privatizáció karakterisztikus különbségei, állami szervekkel kötött projektmegállapodási modellek jellemzése. A projektfinanszírozás és a strukturált finanszírozás ismertetése. Projektfinanszírozás előnyeinek ismertetése a befektetők és a kívülállók szemszögéből.
5. Projektkialakítás és projektmenedzsment ismertetése. Projektszponzorok és a tanácsadók szerepének jellemzése. A projektársaság alapításának, struktúrájának, irányításának és üzemeltetésének kérdései. Közbeszerzés folyamatának bemutatása.
6. Ismertesse a főbb projektszerződések, projektmegállapodások és kiegészítő szerződések típusait. (Felhasználói szerződés, koncessziós szerződés, fővállalkozási szerződés, üzemeltetési és karbantartási szerződés, beszállítói szerződések.)
7. Vállalkozás és vállalat. Vállalati érdekstruktúra és magatartás. A vállalkozói érdek kulcsszerepe. Racionalitás és érdekérvényesítés.
8. A megtérülési követelmény, mint általános gazdálkodási vezérelv. A termelékenységi, hatékonysági és jövedelmezőségi mutatók fő típusai, felhasználási lehetőségeik. A gazdálkodási színvonal kifejezőképes és megtévesztő hatású eredményességi mutatói. A gazdálkodás színvonalának mérésére elvileg alkalmas mutatók. A tőketulajdon típusa szerint differenciált tőkehozam-követelmény problematikája.
9. A gazdaságossági számítások általános elvi-módszertani kérdései. Bruttó nyereség mutatók. Elemi módszerek. Időtényezők. Időhorizont és meghatározó tényezők.
10. Beruházás-gazdaságossági számítások tipikus beruházások esetén. Módszerválasztás. Rangsorképzés. A differenciált tőkehozam-követelmény hatása a nettó jelenértékre. Indirekt módszerek. A nem tipikus beruházások gazdaságossága. Kritikus-érték számítások, kockázatkezelő eljárások. A kockázatkezelés folyamata, bizonytalansági források, a kockázat elemzés kvantitatív elemzési módszerei, alkalmazásuk feltételei.
11. Az erőforrások két gazdálkodási dimenziója. Az erőforrás-megtakarítás költség- és tőkevonzatai. A gazdálkodási szempontú és a számviteli költség-tartalom eltérései. Az eltérések hatásukra keletkező mozgástér és a lehetőségek kihasználásában való érdekek. (Adóhalasztó hatás és halasztott adózás.)

12. A vállalati vagyron könyv szerinti és piaci értékének halmozódó hatású eltérítő tényezői. Az infláció és hatása. Inflációs nyereségigény, és kiemelt jelentősége a hosszú élettartamú állóeszközök, illetőleg a közszolgáltató vállalatok esetében. A gazdasági avulás fogalma, fő formái. A negatív közömbösségi ár.
13. A költségszerkezet és változásának főbb tendenciái. Az általános alakú és a lineáris összköltségfüggvény. A lineáris alakítás gyakorlati módszerei. A közüzemek (természetes monopóliumok) sajátos költségszerkezete. A szükséges költség egyedisége és differenciáltsága. Hosszú távú költségfüggvények értelmezési és leképezési lehetőségei.
14. A fedezetszámítás klasszikus változata. A három metszéspontos fedezeti ábra. A kritikus volumenek becslése egytermékes és többtermékes vállalkozásoknál. A modellhez kapcsolódó további kritikus értékek becslése. Technológiai változatok költségegyezősége és megtérülési-követelmény egyezősége.
15. A volumen-elmozdulás gazdaságossága. A termék önmagában vett gazdaságossága. A rövid távon optimális termékösszetétel. A termékek gazdaságossági rangsora. Az árarányos termékfedezet szerinti rangsor kritikai elemzése.
16. Vállalati árszámítások, ármodellek. A keresleti, a kínálati és a közömbösségi ár becslési módszerei, a kapott információk felhasználási lehetőségei. Ajánlati ár. A haszonkulcsos árképzés létjogosultsága és gyakorlati problémái.
17. A vállalati szerveződésben folyó közszolgáltatások. A struktúra átalakításának folyamata, az átalakításba bevont vállalatok köre. Demonopolizáció és liberalizáció. Egyetemes szolgáltatás. Tulajdon és hatékonyság összefüggései a közszolgáltató vállalatok körében.
18. Monopolár-modellek és hasznosíthatóságuk a közszolgáltatások árszabályozásában. A közszolgáltatások, és a természetes monopolhelyzetű „vonalas rendszerek” árszabályozási módszerei. Az ársapkás árszabályozás. A szabályozott árakkal működtetett vállalatok hitelfelvételi korlátainak oksági összefüggései.
19. A vállalkozások alapítását és működését érintő jogszabályok rendszerezése. A társasági jog alapelvei. A vállalkozások alapításának jogi feltételei, a cégbejegyzés kellékei, menete. Az egyéni vállalkozási forma jellemzői, gyakorlásának feltételei.
20. A jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok jellemző vonásai az alapítói tőke nagysága, a társaság létesítő okiratának tartalma, a társaság tagjainak felelőssége, a vezető tisztségviselők és szervek valamint megszűnésük alapján.